EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.7.2021
SWD(2021) 610 final/2

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT

MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus,

millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas

{COM(2021) 554 final} - {SEC(2021) 554 final} - {SWD(2021) 551 final} - {SWD(2021) 609 final}

Kommenteeritud kokkuvõte (kuni 2 lk)

Maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust (LULUCF) käsitleva määruse muutmise mõjuhinnang

A. Vajadus meetmete järele

Milles seisneb probleem ja miks see on ELi tasandi probleem?

Peamine probleem on see, et LULUCFi sektori suutlikkus süsinikdioksiidi atmosfäärist siduda on vähenenud: aastatel 2013–2018 kahanes netosidumine sektoris viiendiku võrra. Peamisteks põhjusteks on kasvavad raiemahud, jätkuvad turvasmullast lähtuvad heitkogused ja stiimulite puudumine. Komisjoni prognooside kohaselt on selle suundumuse ümberpööramine järgmisel kümnendil teostatav, kuid praegune õigusraamistik ei paku selleks piisavaid stiimuleid. Muudeks probleemideks on sidusa poliitikaraamistiku puudumine sünergia suurendamiseks maasektoris (põllumajandus ja LULUCF), LULUCFi arvestuseeskirjade keerukus ning kvaliteedilüngad seire- ja aruandlussüsteemides.

Mida tahetakse saavutada?

Peamine poliitiline eesmärk on saavutada 2035. aastaks maasektoris kliimaneutraalsus (st LULUCFi ja põllumajanduse heite ja sidumise tasakaal); samuti seatakse eesmärgiks kujundada õiglane, paindlik ja sidus poliitikaraamistik, lihtsustada rakendamist ning parandada seiret ja aruandlust.

Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiaarsus)?

Kliimamuutused on piiriülene probleem, mille lahendamisel ELi koordineeritud meetmed täiendavad ja tugevdavad tõhusalt riiklikke ja kohalikke meetmeid. Koordineeritud meetmetega on võimalik saavutada kogu ELi hõlmavaid kõrgeid eesmärke, võttes seejuures arvesse liikmesriikide erinevat tegutsemissuutlikkust ning samal ajal võimaldades saavutada suuremat kulutõhusust asjakohase paindlikkuse kaudu liikmesriikide vahel ja seoses muude valdkondlike õigusaktidega (jõupingutuste jagamise määrus).

B. Lahendused

Millised on eri poliitikavariandid nende eesmärkide saavutamiseks? Kas on olemas eelistatud variant? Kui ei, siis miks?

1. poliitikavariandi puhul seatakse iga liikmesriigi LULUCFi sektori jaoks ambitsioonikam, kuid lihtsustatud sidumiseesmärk. 2. poliitikavariandi puhul kombineeritakse LULUCFi lihtsustatud eesmärgid paremate stiimulitega, et suurendada LULUCFi sektoris sidumist paindlikkuse kaudu jõupingutuste jagamise määrusega. 3. poliitikavariandi puhul nähakse ette planeerimisprotsess ja siduvad eesmärgid kliimaneutraalse maasektori (LULUCF ja põllumajandus) saavutamiseks 2035. aastal.

Eelistatud variant on kombineerida lihtsustatud ja ambitsioonikamad riiklikud LULUCFi sektori eesmärgid 2030. aastaks (variant 1.2 või variant 2, sõltuvalt jõupingutuste jagamise määruse eesmärkide tasemest) kogu ELi hõlmava eesmärgiga saavutada 2035. aastaks maasektori kliimaneutraalsus. See valik hõlmab ka maasektori leevendusmeetmete planeerimise protsessi, riiklikke maaga seotud eesmärke 2035. aastaks, mis kehtestatakse hilisemas etapis, ning ajakohastatud seire- ja aruandlusnõudeid.

Millised on eri sidusrühmade seisukohad? Kes millist varianti toetab?

Avalikus konsultatsioonis osalejad eelistasid LULUCFi sektorile suuremate eesmärkide seadmist – seda varianti eelistas 45 % vastanutest (peamiselt akadeemilised ringkonnad, ELi kodanikud ja valitsusvälised

organisatsioonid). Teisena eelistati maasektori integreeritud eesmärke (40 % vastanutest, peamiselt erasektorist). Avaliku sektori asutuste seas oli eelistatuim variant paindlikkuse suurendamine jõupingutuste jagamise määrusega.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?

LULUCFi sektori ambitsioonikamad eesmärgid toovad selget keskkonnakasu, mis lisandub maasektori kliimaneutraalsusele 2035. aastal, näiteks kaasnevaid hüvesid kliimamuutustega kohanemise, elurikkuse ja biomajanduse seisukohast, ning loovad stiimuleid uute ärimudelite (süsinikku siduv majandamine) rakendamiseks, mis toovad maa majandajatele lisatulu. Maasektori integreeritud planeerimisprotsess ning täiustatud järelevalve- ja aruandlussüsteemid tagavad poliitika tõhusama kujundamise ja rakendamise.

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?

Komisjoni tehtud modelleerimise (poliitikastsenaarium MIX) kohaselt oleks mõjuhinnangus kavandatud kõige ambitsioonikam LULUCFi eesmärk (-310 miljonit CO_2-ekvivalenttonni 2030. aastal) saavutatav tagasihoidliku CO_2-hinnaga, mis ei ületa 10 eurot CO_2-tonni kohta.

Milline on mõju VKEdele ja konkurentsivõimele?

Käesolev algatus ei mõjuta otseselt maasektori VKEsid (s.t puudub otsene aruandluskohustus üksikute maa majandajate tasandil). Kavandatud eesmärgid suunavad riiklikku leevenduspoliitikat maasektoris, mis võib parandada biomajanduse sektorite pikaajalist konkurentsivõimet (nt jätkusuutlikum varustamine toidu, sööda ja biomassiga ning kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamine).

Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Vastavuseeskirjade lihtsustamine vähendab regulatiivseid kulusid. Seire- ja aruandlussüsteemide parandamine eeldab mõningaid kulusid, kuid toob kaasa ka juba rahastatud ja olemasolevate andmestike ja tehnoloogiliste lahenduste (nt kaugseire) tõhusama kasutamise ning kulutõhusama otsuste tegemise. Kogu maasektori integreeritud planeerimisel saab tugineda olemasolevatele riiklikele energia- ja kliimakavadele ning selle tulemuseks on poliitika koostoime nt ühise põllumajanduspoliitikaga, strateegiaga „Talust taldrikule“, metsastrateegiaga ja bioloogilise mitmekesisuse strateegiaga. Mõju riigieelarvele tuleneks ka LULUCFi sidumiskogustega kauplemisest, mis võib tuua tulu liikmesriikidele, kes oma eesmärke ületavad.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Kavandatud eesmärgid on kooskõlas liikmesriikide kliimamuutuste leevendamise ja CO_2 sidumise suutlikkusega ning peaksid tagama kasu ja jõupingutuste õiglase jaotuse.

Proportsionaalsus?

Eelistatud poliitikavarianti peetakse proportsionaalseks algatuse „Eesmärk 55“ kõrgemate kliimaeesmärkidega ja 2050. aastaks seatud kliimaneutraalsuse eesmärgiga.

D. Järelmeetmed

Millal poliitika läbi vaadatakse?
Õigusaktiga nähakse ette korrapärane läbivaatamine. Seda tehakse samaaegselt muude õigusaktide, näiteks jõupingutuste jagamise määruse ettepaneku läbivaatamisega.